

Nr 111.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om
fortsatt giltighet av utlänningslagen den 15 juni 1945
(nr 315); given Stockholms slott den 7 mars 1952.*

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om fortsatt giltighet av utlänningslagen den 15 juni 1945 (nr 315).

GUSTAF ADOLF.

Herman Zetterberg.

Propositionens innehåll.

Giltighetstiden för gällande utlänningslag, som är begränsad t. o. m. den 30 juni 1952, föreslås förlängd t. o. m. den 30 juni 1954.

F ö r s l a g

till

L a g

om fortsatt giltighet av utlänningslagen den 15 juni 1945 (nr 315).

Härigenom förordnas, att utlänningslagen den 15 juni 1945,¹ vilken enligt lag den 2 mars 1951 (nr 106) gäller till och med den 30 juni 1952, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1954.

I fråga om sådan under lagens giltighetstid begången förseelse som avses i lagen skall vad där är stadgat om ansvar gälla även efter den 30 juni 1954.

Uppehålls- eller arbetstillstånd må meddelas även för tid efter den 30 juni 1954, dock ej för längre tid än för högst fem år efter sistnämnda dag.

¹ Senaste lydelse i vissa delar, se SFS 1946:360 och 1947:312.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 februari 1952.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för inrikesdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga om *fortsatt giltighet av utlänningslagen* samt anför följande.

Gällande lagstiftning om utläningar i Sverige, nämligen lagen den 15 juni 1945 (nr 315) om utlännings rätt att här i riket vistas (utlänningslag) är tidsbegränsad. Den gällde till en början t. o. m. den 30 juni 1947 men har förlängts genom lag den 20 juni 1947 (nr 312) för tre år, genom lag den 5 maj 1950 (nr 155) för ytterligare ett år samt genom lag den 2 mars 1951 (nr 106) för ännu ett år eller t. o. m. den 30 juni 1952.

I denna lagstiftning givas regler om utländska medborgares och statslösas uppehåll i Sverige och om deras rätt att här taga arbetsanställning. Den innehåller sålunda bestämmelser om skyldighet att vid inresa till riket vara försedd med pass samt bemyndigar Kungl. Maj:t att även föreskriva skyldighet att inneha inresetillstånd (visering). Lagen reglerar vidare i vad mån utläning för rätt att vistas i Sverige skall ha uppehållstillstånd samt i vad mån han skall ha arbetstillstånd för rätt att här inneha arbetsanställning. Ett detaljerat system av regler anger under vilka omständigheter en utläning kan mot sin vilja avlägnas ur riket; de viktigaste formerna härför äro avvisning, förpassning och utvisning.

Den kommitté, 1949 års utlänningskommitté, som den 4 mars 1949 tillsattes för revision av utlänningslagstiftningen, innefattande även utredning av frågan om denna borde göras permanent eller icke, avgav den 21 november 1951 betänkande med förslag till utlänningslag m. m. Kommitténs förslag innebär bland annat att den nuvarande tidsbegränsade utlänningslagen skall ersättas med en permanent lag. Kommittébetänkandet har varit utremitterat till ett stort antal myndigheter och sammanslutningar. Ärendet är därefter föremål för ytterligare beredning inom justitiedepartementet.

Departementschefen.

När frågan om förlängning av utlänningslagens giltighetstid senast behandlades i statsrådet och jag föreslog en utsträckning av denna tid till och med den 30 juni 1952, grundade sig detta förslag på ett uttalande av 1949 års utlänningskommitté att kommittén beräknade att kunna slutföra sitt uppdrag med revisionen av utlänningslagstiftningen under första halvåret 1951. Emellertid blev kommitténs arbete av skilda anledningar fördröjt och dess betänkande förelåg ej förrän i slutet av 1951. Remissyttrandena över betänkandet ha nu inkommit men på grund av de många svårösta spörsmål som möta och omfattningen av den ifrågasatta lagstiftningen är det icke möjligt att framlägga proposition med förslag till ny utlänningslag redan för innevarande års riksdag. Med hänsyn härtill torde det vara nödvändigt att gällande lag ånyo förlänges. Eftersom ikraftträdandet av en ny utlänningslag kan komma att kräva ganska omfattande organisatoriska åtgärder, torde man ej kunna med säkerhet räkna med att en ny lagstiftning kan träda i kraft förrän tidigast den 1 januari 1954. Under dylika förhållanden synes försiktigheten bjuda att förlänga gällande lag på två år. Något trängande behov av att i samband härmed vidtaga ändringar i lagen synes icke föreligga. Jag föreslår därför, att lagen oförändrad får gälla till och med den 30 juni 1954.

I enlighet härmed har inom justitiedepartementet upprättats bilagda förslag till lag om fortsatt giltighet av utlänningslagen den 15 juni 1945 (nr 315).

Övergångsbestämmelserna i förslaget utgöra en fullständig motsvarighet till dem som meddelades i samband med den senast beslutade förlängningen av lagen.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget¹ måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.

¹ Lagförslaget, som är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 4 mars 1952.

Närvarande:

justitieråden EKBERG,
STRANDBERG,
LJUNGGREN,
regeringsrådet BJÖRKHOLM.

Enligt lagrådet den 28 februari 1952 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 22 februari 1952, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till lag om fortsatt giltighet av utlänningslagen den 15 juni 1945 (nr 315).

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet B. F. C. Lassen.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Olle Lundberg.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars 1952.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för inrikesdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, lagrådets den 4 mars 1952 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 22 februari 1952 remitterade förslaget till *lag om fortsatt giltighet av utlänningslagen den 15 juni 1945 (nr 315)*.

Med förmälan, att förslaget av lagrådet lämnats utan erinran, hemställer föredraganden, att detsamma måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Karl Gustaf Grönhagen.